

“La jota m’emociona molt”

Carles Sanjosé, ànima de Sanjosex, parla del seu tercer disc, ‘Al marge del camí’, de Bob Dylan i de la música catalana, d’ahir i d’avui: de la desaparició dels balls i de la vigència dels ritmes mediterranis.

La primera peça del disc, “Animal salvatge”, comença com una cançó d’amor i acaba com una d’incomprensió. Heu madurat respecte als discos anteriors?

—Parlo d’una relació d’amor amb una persona que admires, que t’agrada i que representa un misteri, però amb la qual, al mateix temps, també xoques perquè

hi convius. M’agradava aquest contrast, aquesta situació tan mundana de discutir sobre els llençols.

—El vostre primer disc, *Viva!*, semblava per a lligar; el segon, *Temps i rellotge*, per avançar —potser per a enamorar—; i, en aquest, hi ha més vida de parella, més realitat quotidiana?

—En aquest hi ha més amor que en els altres. El primer era més informal, sens dubte. Però les diferències d’aquest tercer amb els anteriors són sobretot de proposta musical. Les lletres tenen més relació amb el segon disc que no amb el primer. Té aquest punt més reflexiu, que al segon ja hi era, tot i que no hi ha tanta quotidianitat —també hi és, però no tan concreta, sinó més etèria.

—Quina és la diferència de proposta musical?

—La principal és que no portava les cançons ja tancades, sinó que les vàrem tancar en grup. És més un disc de formació, d’haver treballat allò que toquem.

—A “Són instints” canteu amb Jaume Pla, l’ànima de Mazoni, que també és de la Bisbal. Què hi passa a

"En aquest disc hi ha més amor"

TANIT PLAJA

la capital del Baix Empordà, que en poc temps heu aparegut vosaltres, Mazoni, The Gruixut's i Miquel Abras?

—L'Empordà és una comarca amb molta tradició musical i de danses, tot i que de danses cada vegada n'hi veiem menys. Sí que hi ha quedat una forta tradició musical: hi ha tres escoles per a 10.000 habitants i molta gent que fa classes particulars. Això respon a una tradició que a l'Empordà sempre hi ha estat. D'aquí en va sortir la sardana, però a més de la sardana hi havia moltes més coses. Els fusters feien les tenores, els ferrers també treballaven per als músics... I d'aquestes escoles poden sortir unes generacions interessades per la música.

—Però és ara que hi ha un esclat.

—Sí. I les escoles sempre hi havien estat. Segurament som una generació —de fet, tots som del mateix any, 1977— en què els uns ajuden els altres. I fins i tot la discogràfica, Bankrobber, també són gent de la mateixa colla. Vulguis que no, l'un empeny l'altre i et vas posant reptes. Quan Mazoni treu disc, penso que jo també el voldria fer així. Entre les possibilitats que donen les escoles i la competència entre nosaltres, ha sortit tot això. No és casualitat.

—La darrera cançó la dediqueu a Bob Dylan. Al vostre primer disc ja s'hi veia Bob Dylan...

—S'hi veia molt bé, sí.

—...però també s'hi podia veure Lou Reed...

—Potser. Rítmicament, també hi ha molta cosa llatina. Bob Dylan és molt important. Dylan ens va arribar a través dels nostres pares, com molts altres de la generació de músics dels anys 60. En certa mesura Bob Dylan també forma part de la cultura catalana. Ens semblava maco fer-li un agraïment, una mena d'homenatge, tot i que, musicalment, potser és la cançó menys interessant perquè és com una rumba molt senzilla.

—Té alguna cosa de *Desire*, que és precisament el disc que esmenteu a la cançó perquè podria haver estat la música de fons quan us van engendrar.

—Però no ho sé, eh! M'ho invento.

—Però hi ha alguna cosa de *Desire*?

—En tota la meua música hi ha alguna cosa de *Desire*, perquè és un disc que m'agrada molt. És un disc amb molt mestissatge, però un mestissatge ben entès, no un mestissatge fàcil. Ell s'empeña de música llatina i fa un disc llatí. Està molt bé, aquest disc, i és molt vital. M'agrada molt. I jo plantejo bastant la música així. No des d'un punt de vista molt racional sinó que m'empelto de coses que m'agraden i després provo a veure que surt. Dylan era un final divertit per al disc. A alguna gent li ha agradat molt i a alguna no li ha agradat gens. Potser per a la gent que espera una proposta musical més ferma, aquesta cançó és molt senzilla: és una rumba senzilla. En canvi, a uns altres els encanta per la lletra.

—Diu, entre més coses, "gràcies per intentar canviar la societat"...

—Me l'han criticada molt, aquesta...

—...però no sou precisament un cantautor reivindicatiu.

—No. Aquesta frase, quan la vaig escriure, ja em va despertar una mica de refús a mi mateix. I els de la discogràfica —que són amics meus— van insistir perquè em rumiés si la hi volia mantenir. Però Dylan ha estat una persona influent que ha fet tant com ha pogut per canviar coses, tot i que, segurament, l'únic que certament ha canviat ha estat la música —que ja és prou important. Després ha estat presentat com una persona intel·ligent, calculadora i cínica. Però jo crec sincerament que, en aquell moment, ell sentia aquell batec de la societat. Era una frase que potser fa dos anys no hauria escrit. Però també m'agrada contrariar-me. La hi poso, encara que no m'agradi.

—A "La pura realitat" torneu a parlar de l'estrès, com havíeu fet a "Dia a dia a dia", al disc anterior...

—És un tema recurrent.

—Es fa difícil de combinar la feina d'arquitecte i la música?

—Potser és la feina d'arquitecte, però crec que és per la manera de ser de cadascú: jo sóc bastant pencaire. "La pura realitat" vol reflectir l'esforç del dia a dia per a veure les coses clares: "A veure si faig bé allò que faig, si vaig bé per on vaig..." Tota aquest menjada d'olla continua que tenim per mirar que surtin bé les coses, però també la constatació que això és molt difícil i que pot arribar a ser molt dolent si t'hi obsessiones.

—Les feines d'arquitecte i músic són fàcilment compatibles?

—Hi ha moments que no, perquè s'escau tot alhora i és complicat de fer, però en general són dues coses que es complementen. Es fan servir dues parts del cervell molt diferents. I, sovint, el problema de les feines és que te les emportes a casa i no deixes de pensar-hi. En canvi, jo arribo a casa, em poso a tocar i me n'oblido. I quan treballo m'oblido completament de pensar si aquella cançó ha quedat bé o no. A mi em va bé.

—És impossible de dedicar-se només a la música?

—Cantant en català és difícil, no impossible. Coneixem gent que s'hi dedica: Roger Mas, Mazoni, els Manel evidentment, i més gent. Però t'obligo a fer molt més que als artistes nord-americans o els castellanoparlants que, quan tenen èxit, tenen molt èxit. En canvi, en català, és més difícil. Per això la no-professionalització —que no és no-professionalitat— en la cultura catalana és molt important i s'ha de mantenir. No podem pensar en la cultura catalana com a cultura de masses.

—Ni renunciar a res.

—És clar. Tampoc no vull renunciar a ser català. De manera que tota la indústria cultural catalana té un vessant més complicat. Però amb imaginació, sabent

"A Tavernes, vam tocar on fa 60 anys enregistraren 'Mare de la meua mare'"

